

Effektivare sanering av högfluorerade föroreningar (PFAS) i grundvatten genom fastläggning och immobilisering (StopPFAS)

PFAS är högfluorerade ämnen som används och har använts i många produkter så som brandsläckningsskum, regnkläder och teflon. Många av dessa ämnen är hälsoskadliga redan vid mycket låga koncentrationer, är extremt svårnedbrytbara i naturen och bioackumuleras. På många platser i Sverige och världen hotas våra vattenresurser av PFAS, och många människor är redan drabbade av PFAS i sitt dricksvatten. Samtidigt finns i dagsläget inga etablerade metoder för att sanera PFAS från mark och grundvatten på plats i marken (*in-situ*).

I projektet StopPFAS ska forskare från Uppsala Universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet tillsammans med SGU och ledande entreprenörer och konsulter inom sanering av förorenade områden försöka lösa detta problem. Målet är att utveckla metoder för att effektivt fastlägga och därmed förhindra att PFAS sprids med grundvattnet. Genom att skapa en fastläggningszon för PFAS i marken där grundvattnet strömmar kan föroreningarna anrikas och ansamlas på ett litet område som sedan saneras. Detta ger kontroll över spridningen och är mycket effektivare än att försöka sanera låga, men skadliga koncentrationer av PFAS över stora områden.

Med systematiska labtester kommer vi att testa ett antal material, så som sorbenter, som kan fastlägga PFAS på plats i marken. Därefter gör vi ett pilotförsök på ett PFAS-förorenat område för att testa att metoden fungerar i praktiken. Vi kommer också att utveckla modeller som kan beskriva hur olika typer av PFAS fastnar på sorbenterna och hur detta påverkar spridningen. Vi vill ta fram kunskap och praktiska verktyg för att kunna stoppa spridningen av PFAS.